

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ทัศนคติ และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลชั้นประทวน กองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ และ (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลชั้นประทวนกองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ครั้งนี้เป็นกำลังพลชั้นประทวน กองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ จำนวนทั้งสิ้น 364 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กำลังพลชั้นประทวน กองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 364 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 191 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (sampling) แบบอาศัยความน่าจะเป็น (probability random sampling) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	ส.ต. – ส.อ.	163	67
2.	จ.ส.ต. – จ.ส.อ.	126	76
3.	จ.ส.อ. (พิเศษ)	75	48
	รวม	364	191

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 1 ฉบับ แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชัยยศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้เฉลี่ย/เดือน

ตอนที่ 2 การรับรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

ตอนที่ 3 การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด (Opened end)

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำมาสร้างเป็นนิยามตัวแปร สร้างข้อรายการในการวัดตัวแปรนั้น ๆ และพัฒนาให้เป็นแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

3. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นดำเนินการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งภาษาที่ใช้ให้มีความหมายรัดกุม ชัดเจน และตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC (item objective congruence) ของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการขององค์ประกอบด้วยคะแนน +1, 0 และ -1 โดยค่าดัชนี IOC จะต้องมีความตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีการแปลความหมายของคะแนนดังนี้

+1 หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีสอดคล้อง

0 หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

-1 หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีไม่สอดคล้อง

4. แก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนที่จะพัฒนาให้เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้านความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการทางด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญ ในด้านการพัฒนาแบบวัด จำนวน 1 ท่าน พิจารณาจากคุณสมบัติดังนี้ คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท/เอกสาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา และมีประสบการณ์ในเรื่องการพัฒนาแบบวัดไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 2 ท่าน พิจารณาจากคุณสมบัติดังนี้ คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท/เอก และมีประสบการณ์การทำงานใน ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่น้อยกว่า 5 ปี (รายละเอียดผู้ทรงคุณวุฒิแสดงตามภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่า ค่าดัชนี IOC ของรายการข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการขององค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .67 – 1.00 (รายละเอียดแสดงตามภาคผนวก ค) โดยผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงสำนวนของรายการข้อคำถาม บางรายการ ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ รายละเอียดแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การแก้ไขปรับปรุงรายการข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม (เดิม)	ข้อคำถาม (ปรับปรุง)
	ส่วนใหญ่แล้วท่านรับรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงจากรายการ โทรทัศน์	ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากรายการโทรทัศน์
การรับรู้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	ส่วนใหญ่แล้วท่านรับรู้ข้อมูล ข่าวสารและเข้าใจเรื่องปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงจากการอ่าน หนังสือพิมพ์รายวัน	ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารและเข้าใจ เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
	ส่วนใหญ่แล้วท่านรับรู้ข้อมูล ข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากนโยบายผู้บังคับบัญชาและ กิจกรรมของหน่วย	ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงจากนโยบาย ผู้บังคับบัญชาและกิจกรรมของ หน่วย

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อความคำถาม (เดิม)	ข้อความคำถาม (ปรับปรุง)
	ส่วนใหญ่แล้วท่านรับรู้ข้อมูล ข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการอ่านหนังสือ นิตยสาร และ วารสารต่าง ๆ	ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงจากการอ่าน หนังสือ นิตยสาร และวารสาร ต่าง ๆ
ทัศนคติเกี่ยวกับหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	ความพอประมาณจะทำให้ ท่านเสียเงินออมไว้เพื่อวันข้างหน้า	ความพอประมาณจะทำให้ ท่านเสียเงินออมไว้สำหรับใช้ ในวันข้างหน้า
	ความรู้จักพอประมาณ คือ การเตรียมตัวรับผลกระทบ ในวันหน้า	ความรู้จักพอประมาณ คือ การเตรียมตัวรับผลกระทบที่จะ เกิดขึ้นในวันหน้า
ด้านความพอประมาณ	ท่านไม่ใช่เงินกู้ เงินนอกระบบ เพื่อนำมาใช้จ่ายในครอบครัว	ท่านหลีกเลี่ยงการใช้เงินกู้ เงินนอกระบบ เพื่อการ ใช้จ่าย ในครอบครัว

ด้านความเที่ยงตรง (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปดำเนินการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 นาย นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ตาราง 4 ค่าความเที่ยงตรงของรายการข้อคำถาม

องค์ประกอบ	ค่าความเที่ยงตรง
การรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	.792
ทัศนคติเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	.735
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ	.843
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผล	.610
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมี ภูมิคุ้มกันที่ดี	.643
ความเที่ยงตรงทั้งฉบับ	.829

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงผู้บังคับบัญชา กองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บังคับกองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ และแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง และดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองตามวันและเวลาที่กำหนด และได้รับกลับคืนมาจำนวน 160 ฉบับ (จาก 191 ฉบับ) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.77

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window โดยรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าความถี่ (frequency)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ ทัศนคติ และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ด้วยสถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.) โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้
(ประคอง กรรณสูต, 2542)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การรับรู้/ ทักษะคติ/ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง การรับรู้/ ทักษะคติ/ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การรับรู้/ ทักษะคติ/ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การรับรู้/ ทักษะคติ/ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การรับรู้/ ทักษะคติ/ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. คำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยใช้สถิติ F-test เพื่อใช้
ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของ
กำลังพลชั้นประทวน กองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล